

Маріупольський
університет

«Розвиток ринку праці в умовах глобалізаційних зрушень: виклики для України»

Збірник матеріалів
IV Всеукраїнської науково-практичної конференції

23 квітня 2026

Київ 2026

Розвиток ринку праці в умовах глобалізаційних зрушень: виклики для України : збірник матеріалів IV Всеукраїнської науково-практичної конференції (Київ, 23 квітня 2026 року) / за заг. ред. С. П. Калініної. Київ : МДУ, 2026. 264 с.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет вченою радою економіко-правового факультету Маріупольського державного університету (протокол № 10 від 20.05.2026).

Редакційна колегія:

- Голова** – Тетяна МАРЕНА, в.о. ректора МДУ, кандидат економічних наук, доцент;
- Заступник голови** – Юлія ДЕМИДОВА, проректор з науково-педагогічної роботи та молодіжної політики МДУ, кандидат педагогічних наук, доцент;
- Члени редколегії:**
- Світлана КАЛІНІНА, декан економіко-правового факультету МДУ, доктор економічних наук, професор;
 - Лілія МИХАЙЛИШИН, завідувач кафедри міжнародних економічних відносин Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (м. Івано-Франківськ), доктор економічних наук, професор;
 - Вікторія ЯНОВСЬКА, завідувач кафедри економіки, маркетингу та бізнес-адміністрування Національного транспортного університету, доктор економічних наук, професор;
 - Світлана ЛАНСЬКА, завідувач кафедри економіки праці МДУ, кандидат економічних наук, доцент;
 - Валерія ПОДУНАЙ, доцент кафедри економіки праці МДУ, кандидат економічних наук, доцент;
 - Клавдія ТАХТАРОВА, доцент кафедри економіки праці МДУ, кандидат економічних наук, доцент;
 - Ольга ЛЕЛЮК, старший викладач кафедри економіки праці МДУ, кандидат економічних наук;
 - Василь ВОСКОБОЙНИК, Президент Всеукраїнської Асоціації компаній з міжнародного працевлаштування

Збірник містить матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Розвиток ринку праці в умовах глобалізаційних зрушень: виклики для України», яка відбулась 23 квітня 2026 року в Маріупольському державному університеті.

У матеріалах систематизовано сучасні конструкти світового економічного розвитку та глобальні трансформації ринку праці, досліджено регуляторні пріоритети міграційної політики, здійснено науковий безпековий дискурс трудових ресурсного забезпечення, проаналізовано новітні конструкти і тренди HR-економіки, висвітлено проблематику використання людського капіталу в контексті інфраструктурного відновлення України.

Збірник адресовано викладачам і науковцям, фахівцям у сфері ринку праці та міжнародної економіки, докторантам, аспірантам і студентам економічних спеціальностей закладів вищої освіти, а також усім, хто цікавиться сучасними проблемами економічної науки.

В матеріалах конференції представлено думки учасників. У збірнику максимально точно відображено авторську орфографію та пунктуацію. Редакція не несе відповідальності за авторський стиль тез, опублікованих у збірнику.

КАЛІНІНА Світлана,
доктор економічних наук, професор,
професор кафедри економіки праці,
Маріупольський державний університет (м. Київ)
ОСТРОПОЛЬСЬКИЙ Олег,
здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
ОНП «Економіка»,
Маріупольський державний університет (м. Київ)

ДО ПИТАННЯ ПРО ТРАНСФОРМАЦІЮ ТРУДОРЕСУРСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: ФЕНОМЕН ЦИФРОВІЗАЦІЇ

Однією з найпотужніших трансформацій ринку праці є цифрові перетворення трудових ресурсів, зумовлені стрімким розвитком інформаційно-комунікаційних технологій і зміною характеру трудових комунікацій в системі глобального ринку праці.

Під впливом цифровізації скорочується попит на некваліфіковану робочу силу, зростає попит на ІТ-фахівців, активно впроваджується формат дистанційної зайнятості [3, с. 192]. Дані тенденції обумовлені широким охопленням населення світу Інтернет-мережею (рис. 1), зміною типу професійних і соціальних комунікацій, потужними структурними зрушеннями в економіці. Універсальний (цифровий) формат вирішення бізнес-завдань, про що свідчить *Digital Economy and Society Index* (рис. 2), продукує універсальні підходи до забезпечення успішних бізнес-рішень, виступаючи передумовою глобальних зрушень в системі світового ринку праці.

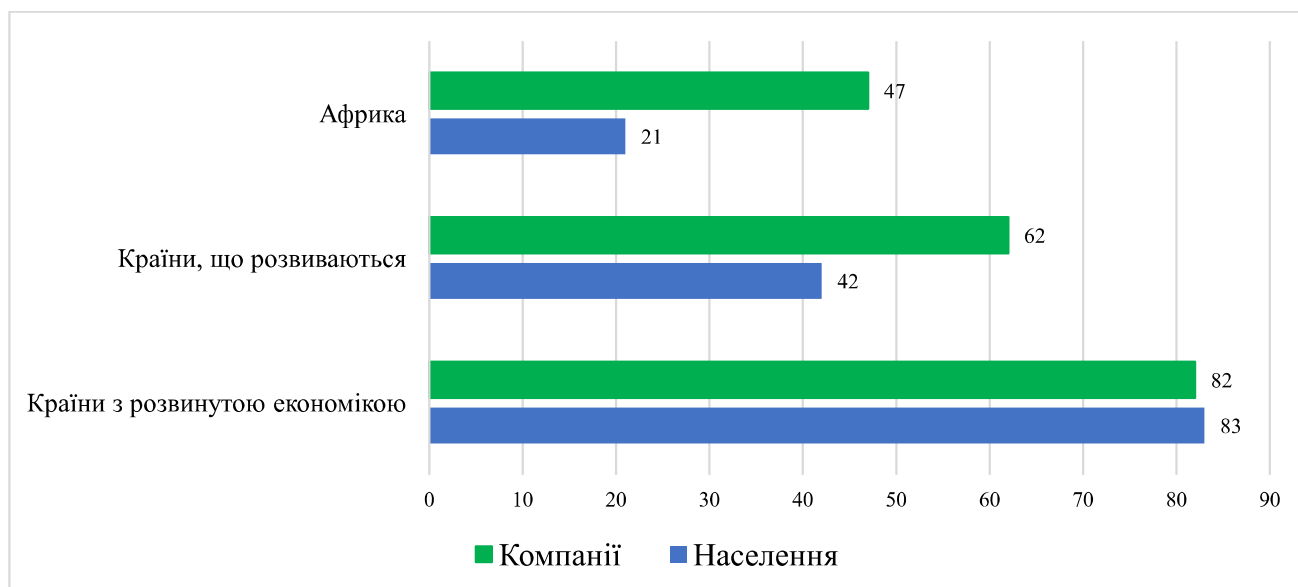

Рис. 1. Показники користування Інтернетом, за рівнем розвитку країн, 2022 р., % [2, с. 227]

Доступ до глобальних мереж даних, знань і інформації сприяє зміні економічного ландшафту світової економіки (прискорення технологічних змін,

електронний банкінг, інтернет-торгівля, штучний інтелект в управлінні, електронне урядування тощо), обумовлює необхідність визначення перспективних вимог до якості робочої сили [4].

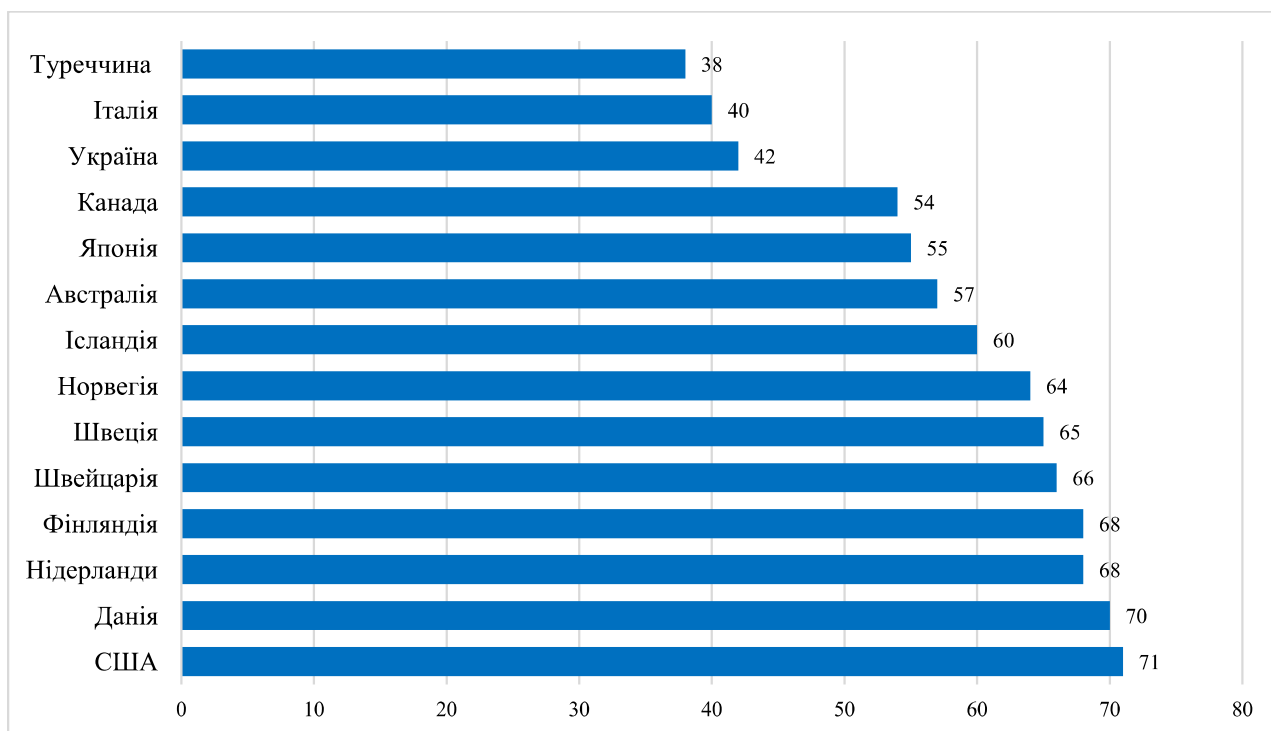

Рис. 2. Digital Economy and Society Index, 2022 р., бали [5]

Масштабні структурні зрушення на ринку праці спричиняють виникнення нових форм зайнятості, які оптимізують процес економічної взаємодії, у тому числі завдяки доступу до людських ресурсів з необхідними характеристиками на міжнародному ринку праці [1, с. 165]. *Нові форми зайнятості (НФЗ)* – це форми трудових відносин, організації трудової діяльності, які або виникли вперше, або за якими спостерігаються високі темпи зростання у міжнародному/національному трудоворесурсному просторі у відповідь на глобальні та макроекономічні законодавчі, нормативні та технологічні зміни [4].

Серед НФЗ (самозайнятість, трудова діяльність за строковими трудовими контрактами, контрактами з гнучким режимом організації праці та ін.) найбільший розвиток отримала діяльність, пов'язана з використанням цифрових платформ (краудворк, робота за запитом через мобільні застосунки тощо) [1, с. 166]. Відповідно, суттєво зростають вимоги до якості робочої сили, посилюється тенденція до фундаменталізації професійної освіти.

Під впливом технологічних змін у світовій економіці утворюються глобальні цифрові компанії, масштаб і динаміка діяльності яких (рис. 3) визначає структурні тренди економічного розвитку на тривалу перспективу, і відповідно, тенденції попиту-пропозиції на робочу силу на світовому ринку праці. Хоча загалом оцінити вплив технологічних новацій на структурні зміни на ринку праці доволі складно (різниця у кількісних оцінках сягає десятків відсотків), дані процеси прослідковуються у всіх без виключення групах країн, що свідчить про глобальний характер даного явища.

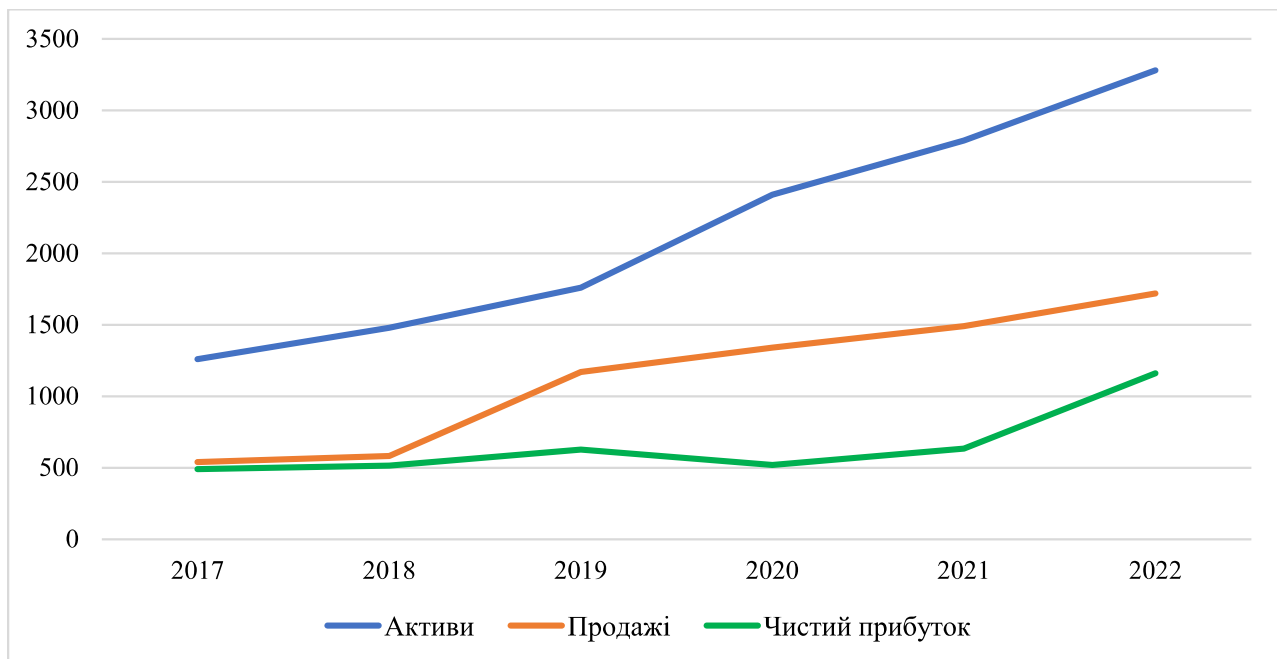

Рис. 3. Динаміка показників діяльності міжнародних цифрових компаній у 2017–2022 рр., млн дол. США [2, с. 229]

Всеохоплюючий характер цифрових перетворень зумовлює трансформацію системи трудоворесурсного забезпечення світової економіки, що виходить за межі державних кордонів, формуючи нові тренди включення країн до системи світового поділу праці.

Список джерел

1. Глобальні трансформації трудоворесурсного забезпечення: міграційний дискурс. Монографія / Калініна С.П., Ланська С.П., Подунай В.В., Воскобойник В.В. Вінниця: ТВОРИ, 2025. 220 с.

2. Македон В. Оцінювання динаміки розвитку цифрових ТНК в умовах глобальної економіки. *Галицький економічний вісник*. 2024. № 2 (87). С. 223-233. URL : <https://galicianvisnyk.tntu.edu.ua/pdf/87/1302.pdf> (дата звернення: 11.04.2026).

3. Шепя В.О., Рошко С.М. Майбутнє трудової міграції в ЄС: прогнози для міжнародного бізнесу. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2024. Випуск 52. С. 190-195. URL : http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/52_2024ua/32.pdf (дата звернення: 11.04.2026).

4. New forms of employment and quality of employment: implications for official statistics. Review Paper by Canada. UNECE. URL : <https://unece.org/statistics/ces/new-forms-employment> (дата звернення: 11.04.2026)

5. The Digital Economy and Society Index (DESI). European Commission. URL : <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/desi> (дата звернення: 11.04.2026).